

Onderwerp Thuiszitterspact en Convenant Schoolverzuim met ingang van 1 januari 2021 Regio Zuid-Kennemerland en IJmond	
Nummer	2021/85466
Portefeuillehouder	Botter, J.
Programma/beleidsveld	1.1 Onderwijs en sport
Afdeling	JOS
Auteur	Meer, J. van der
Telefoonnummer	06-14370111; 023-5115190
Email	jmeer@haarlem.nl
Kernboodschap	Het aantal thuiszitters en het aantal verzuimende leerlingen in het primair, voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs is de afgelopen jaren relatief hoog. Het streven is dit aantal te verlagen. -Elke jongere heeft recht om zich zo optimaal mogelijk te kunnen ontwikkelen en passend leer(werk)aanbod, zoals ook als grondbeginsel is vastgelegd in het Verdrag van de Rechten van het Kind. Dit kan gerealiseerd worden door onderwijs, leerwerktrajecten, werk en dagbestedingstrajecten; indien nodig kan hierbij extra ondersteuning en/of hulpverlening worden ingezet. -Er is een Landelijk Thuiszitterspact afgesloten in 2016. Regionaal willen de partners in de regio Zuid-Kennemerland en IJmond de thuiszittersaanpak eveneens intensiveren. In het Regionale Thuiszitterspact Zuid-Kennemerland en IJmond dat in december 2020 is afgesloten zijn ook de uitgangspunten van het Landelijk Pact verwerkt. Het voorkomen van schoolverzuim, thuiszitten en het bestrijden van voortijdig schoolverlaten onder jongeren blijft ondanks de corona omstandigheden, of daardoor misschien wel des te meer, een speerpunt van beleid in onze regio. Er is door deze corona omstandigheden in 2020 en ook 2021 sprake van een heel ander schooljaar dan voorgaande jaren. Het maakt ook dat de cijfers, zeker van de verzuimaanpak, zich moeilijk laten vergelijken met die van vorige schooljaren. Als peiljaar voor de streefcijfers 2024 is dan ook het schooljaar 2018-2019 genomen. Het streven is dat elke jongere die thuiszit in principe binnen drie maanden een passend traject krijgt aangeboden en dat het aantal thuiszittende leerlingen en het aantal verzuimende leerlingen met 10% wordt verminderd ten opzichte van schooljaar 2018-2019. Bijgevoegd zijn ter informatie het regionale Thuiszitterspact en het regionale Convenant Schoolverzuim die per 1 januari 2021 van kracht zijn.

Behandelvoorstel voor commissie	Het college stuurt de informatienota ter kennisname naar de commissie. Het betreft een actiepoint uit het Meerjarenbeleidsplan, de Vervolgaanpak “Voortijdige Schooluitval van jongeren 2021 t/m 2022”. De commissie wordt geïnformeerd over de actuele stand van zaken.
Relevante eerdere besluiten	de Vervolgaanpak “Voortijdige Schooluitval van jongeren 2021 t/m 2022” https://gemeentebestuur.haarlem.nl/Vergaderingen/Commissie-samenleving/2018/06-december/17:00/1-Vervolgaanpak-Bestirjding-voortijdig-schoolverlaten-2019-t-m-2022.pdf
Besluit College d.d. 16 februari 2021	1. Het college stelt de informatienota aan de commissie vast. de secretaris, de burgemeester,

1. Inleiding

Over 2019 tot en met 2022 is in de regio een Meerjarenbeleidsplan, de Vervolgaanpak “Voortijdige Schooluitval van jongeren 2021 t/m 2022” (d.d. 20 november 2018, nr. 2018/695279) van kracht, waarin de visie en de ambities van het bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Schoolverzuim en VSV zijn vastgelegd. Uitgangspunt is dat aan jongeren optimale kansen worden geboden om zelfstandig te functioneren in de samenleving.

In dit Meerjarenbeleidsplan is ook vastgelegd dat er met de kernpartners een Regionaal Thuiszitterspact en Regionaal Convenant verzuim op bestuurlijk niveau wordt afgesloten.

2. Kernboodschap

Het aantal thuiszitters en het aantal verzuimende leerlingen in het primair, voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs is de afgelopen jaren relatief hoog. Het streven is dit aantal te verlagen.

-Elke jongere heeft recht om zich zo optimaal mogelijk te kunnen ontwikkelen en passend leer(werk)aanbod, zoals ook als grondbeginsel is vastgelegd in het Verdrag van de Rechten van het Kind. Dit kan gerealiseerd worden door onderwijs, leerwerktrajecten, werk en dagbestedingstrajecten; indien nodig kan hierbij extra ondersteuning en/of hulpverlening worden ingezet.

-Er is een Landelijk Thuiszitterspact afgesloten in 2016. Regionaal willen de partners in de regio Zuid-Kennemerland en IJmond de thuiszittersaanpak eveneens intensiveren. In het Regionale Thuiszitterspact Zuid-Kennemerland en IJmond dat in december 2020 is afgesloten zijn ook de uitgangspunten van het Landelijk Pact verwerkt.

Het voorkomen van schoolverzuim, thuiszitten en het bestrijden van voortijdig schoolverlaten onder jongeren blijft ondanks de corona omstandigheden, of daardoor misschien wel des te meer, een speerpunt van beleid in onze regio.

Er is door deze corona omstandigheden in 2020 en ook 2021 sprake van een heel ander schooljaar dan voorgaande jaren. Het maakt ook dat de cijfers, zeker van de verzuimaanpak, zich moeilijk laten vergelijken met die van vorige schooljaren.

Als peiljaar voor de streefcijfers 2024 is dan ook het schooljaar 2018-2019 genomen.

Het streven is dat elke jongere die thuiszit in principe binnen drie maanden een passend traject krijgt aangeboden en dat het aantal thuiszittende leerlingen en het aantal verzuimende leerlingen met 10% wordt verminderd ten opzichte van schooljaar 2018-2019.

Bijgevoegd zijn ter informatie het regionale Thuiszitterspact en het regionale Convenant Schoolverzuim die per 1 januari 2021 van kracht zijn.

2.1. Thuiszittersaanpak

2.1.1. Gezamenlijke visie in de regio en taken en rollen zijn beschreven

- **Visie**

-Voor elke jongere, bij wie deelname aan het onderwijs belemmerd is, wordt in gezamenlijkheid een plan gemaakt voor het realiseren van zijn/haar ontplooiingskansen. Iedere partner draagt, door een oplossingsgerichte aanpak, bij aan de realisatie van dit plan dat kan bestaan uit onderwijs, zorg en/of jeugdhulp;

-Er dient sprake te zijn van een passende gezamenlijke aanpak, die gebaseerd is op de ondersteuningsbehoefte van de jongere. Deze aanpak wordt in samenwerking met ouders gerealiseerd. De basis voor deze gezamenlijkheid ligt in het kernteam (Zuid-Kennemerland) en in het jeugdteam (IJmond), waarin CJG coaches, JGZ/GGD, Schoolmaatschappelijk werk, samenwerkingsverbanden en leerplicht samenwerken.

- **Taken en rollen**

De gemeenten hebben hierbij een rol in:

- de uitvoering van de maatschappelijke zorgtaak en de signalerende en handhavende taak op basis van de Leerplichtwet;
- het bieden van jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning op basis van de Jeugdwet met uitvoerende partners zoals CJG, zorgaanbieders en op basis van de Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid de Jeugdgezondheidszorg(JGZ)/ GGD;
- het in samenwerking met scholen en Samenwerkingsverbanden bieden van onderwijs-zorgarrangementen.

De PO en VO schoolbesturen en de Samenwerkingsverbanden hebben de taak:

- om elke leerling passend onderwijs te bieden;
- in voorkomende gevallen, in samenwerking met gemeenten en zorgaanbieders, onderwijs-zorgarrangementen te bieden.

Het MBO heeft een eigen verantwoordelijkheid om passend onderwijs te bieden. Dit thuiszittersprotocol is voor jongeren tot 18 jaar op het MBO eveneens van toepassing.

2.1.2. De doelstellingen zijn vernieuwd: aanbod binnen drie maanden en meer aanbod onderwijs-zorg

- **Doel**

Het gemeenschappelijk doel is dat geen enkele jongere langer dan drie maanden thuiszit zonder passend aanbod van onderwijs en/of hulpverlening/zorg.

In de uitvoering wordt al enige jaren gewerkt op basis van twee thuiszittersprotocollen die in Zuid-Kennemerland en IJmond van kracht zijn. Afspraak in de geldende thuiszittersprotocollen is het in beeld hebben van thuiszittende jongeren en het bieden van aanbod binnen een jaar.

Niet elke jongere is op elk moment in de schoolcarrière in staat volledig onderwijs te volgen. Soms is de gezamenlijke inzet van onderwijs en zorg onontbeerlijk om een jongere verder te helpen.

Met dit Regionale Thuiszitterspact bekrachtigen de partners in de regio dat elke partij de verantwoordelijkheid heeft ervoor te zorgen dat elke jongere in de regio in principe binnen drie

maanden een traject aangeboden krijgt dat nodig is, dat thuisnabij is en binnen de grenzen ligt van wat financieel mogelijk is.

2.1.3. De ambities zijn concreter en gezamenlijk vastgelegd

Vermindering aantal thuiszitters met 10%

Het gemeenschappelijk streven is het aantal thuiszittende leerlingen woonachtig in de regio eind 2024 te verminderen met 10% ten opzichte van het aantal thuiszitters in 2018-2019 (hierbij worden niet meegerekend de jongeren die in de overstap VO-MBO nog niet ingeschreven staan).

Elke jongere in beeld

Een voorwaarde om elke jongere tijdig en goed te kunnen begeleiden en thuiszitten te voorkomen, is dat elke thuiszittende jongere vroegtijdig in beeld is bij alle partners.

Zo vroeg mogelijk (preventief) handelen

Uitgangspunt is een preventieve aanpak om te voorkomen dat een leerling thuis komt te zitten. Het vroegtijdig signaleren van belemmeringen om het recht op ontplooiing van de jongere te realiseren is hierbij van belang.

Jongere centraal stellen

De individuele onderwijs-, opvoed-, ondersteunings- en zorgbehoeften staan centraal, niet het aanbod.

Recht op zich zo optimaal mogelijk te ontwikkelen

Elke jongere heeft recht op zich zo optimaal mogelijk te ontwikkelen. Hierin staat centraal de behoefte die de jongere heeft.

Ouders vroegtijdig betrekken

De samenwerking met ouders en een heldere communicatie zijn cruciaal.

Maatwerk creëren

Centraal staat het recht van een jongere om zich zo optimaal mogelijk te ontwikkelen. Het enige dat telt is dat elke jongere zich voorbereidt op een plek in de maatschappij. Dit betekent dat in het belang van de jongere zoveel mogelijk maatwerk moet worden geleverd op het gebied van onderwijs en zorg.

Zo weinig mogelijk vrijstellingen (artikel 5a Leerplichtwet) afgeven

Voorkomen moet worden dat een vrijstelling op grond van artikel 5a Leerplichtwet op grond van lichamelijke of psychische omstandigheden wordt aangevraagd, omdat er geen passend aanbod beschikbaar is. Z Soms kan een vrijstelling wel een (tijdelijke) oplossing zijn.

Integraal aanbod (onderwijs, zorg, opvoeding) dat zoveel mogelijk thuisnabij is bewerkstelligen

Elke jongere van wie deelname aan het onderwijs wordt belemmerd, krijgt zo snel mogelijk en uiterlijk binnen drie maanden een integraal aanbod.

Ook de inzet van aanwezige onderwijs-zorgarrangementen is hier relevant.

Samenwerking onderwijs-zorg verstevigen

Het aanbod aan leerling en ouders wordt binnen bestaande kaders thuisnabij en op school vormgegeven. Dit betekent, naast begeleiding voor jongere en ouders, ook een versterking van het handelen van professionals in de school door inzet van expertise vanuit jeugdhulp en zorg.

Doorzettingsmacht/casusregie regelen

Voor die situaties waarin het niet lukt om een oplossing te creëren om de jongere een passend aanbod te doen, wordt opgeschaald naar het managementniveau en indien nodig naar bestuurlijk niveau.

Zodra het wetsvoorstel te komen tot één casusregisseur is aangenomen, zal dit worden uitgewerkt voor de regio, aansluitend bij de genoemde aanpassing.

Financiering sluitend maken

Partners stellen alles in het werk om tot sluitende financiële afspraken te komen voor de inzet van onderwijs-jeugdhulp. Hierbij zetten zij zich in hun budgetten zoveel mogelijk gezamenlijk te benutten en waar mogelijk te ontschotten.

2.2. Verzuimaanpak

2.2.1. Gezamenlijke visie in de regio en taken en rollen zijn beschreven

- **Visie**

Verzuim (ongeoorloofd en (zorgwekkend) geoorloofd) dient zo vroegtijdig mogelijk te worden gesignaleerd, te worden aangepakt om thuiszitten of voortijdig schoolverlaten te voorkomen en zo nodig gemeld. Tijdige meldingen van geoorloofd (bij frequent ziekteverzuim) en ongeoorloofd verzuim door scholen aan jeugdarts, leerplicht, Samenwerkingsverband en andere partners en een gezamenlijke aanpak zijn thema's waaraan continu wordt gewerkt om zoveel mogelijk jongeren binnen boord te houden.

- **Taken en rollen**

Over de aanpak van verzuim is op casusniveau structureel overleg tussen de school, leerplicht en zo nodig de jeugdarts en andere partners om gezamenlijk na te gaan welk traject voor de jongere moet worden toegepast en of bijvoorbeeld hulpverlening moet worden ingeschakeld.

De jeugdarts van de GGD werkt nauw samen (in een kernteam of jeugdteam) met CJG- coaches en schoolmaatschappelijk werk. De jeugdarts geeft advies over de belastbaarheid van de jongere en kan zo nodig doorverwijzen naar specialistische zorg.

Aan elke school is een CJG coach verbonden. CJG coaches kunnen zelf jongeren en ouders ondersteunen, maar kunnen ook doorverwijzen naar specialistische hulp. CJG coaches staan ook in nauw contact met sociale (wijk)teams, zodat bredere hulp die in een gezin nodig kan zijn, goed tot stand kan komen.

Deze aanpak wordt doorontwikkeld in de kernteams (Zuid-Kennemerland) en jeugdteams (IJmond).

2.2.2. De doelstellingen zijn vastgelegd

- **Doel**

Het gemeenschappelijk doel is verzuimende jongeren eerder in beeld te krijgen om verzuim, thuiszitten en voortijdig schoolverlaten zoveel mogelijk te voorkomen.

2.2.3. De ambities zijn concreter vastgelegd

- **Ambities**

Vermindering verzuim met 10%

Het gemeenschappelijk streven is met ingang van 2021 het aantal verzuimende leerlingen te verminderen en in 2024 het schoolverzuim met 10% te hebben teruggebracht in de regio Zuid-Kennemerland en IJmond ten opzichte van schooljaar 2018-2019.

Verantwoordelijkheid van ouders/jongeren stimuleren

Ouders/verzorgers zijn verantwoordelijk voor de inschrijving bij een school en voor de schoolgang van hun kind. Vanaf de 12^e verjaardag is de jongere ook zelf verantwoordelijk voor zijn/haar schoolbezoek.

Preventieve aanpak hanteren

In de regio is bovendien met de scholen voor VO (en ook MBO's) een aanpak afgesproken, waarbij leerplicht een preventieve rol vervult bij verzuim van *minder* dan 16 uur in vier weken of bij veelvuldig te laat komen door jongeren.

3. Consequenties

Door de thuiszittersaanpak en verzuimaanpak wordt bijgedragen aan uitvoering van de Regionale Vervolgaanpak "Voortijdige Schooluitval van jongeren 2021 t/m 2022" en de aanvullende VSV maatregelen 2021 t/m 2024.

In het regionale jaarverslag van de GR schoolverzuim en VSV 2018-2019 staan de aantallen thuiszittende en verzuimende leerlingen tot 18 jaar en van 18 jaar en ouder vermeld. Er is in het verleden een aparte verzuimagenda met de MBO's gemaakt voor verzuimende studenten van 18 jaar en ouder.

4. Vervolg

Het streven is dat er in 2024 10% minder thuiszittende en verzuimende leerlingen zijn.

Regionaal: over 2018-2019 zijn er 106 thuiszitters (inclusief absoluut verzuim) in Zuid-Kennemerland en IJmond en 884 ongeoorloofd verzuimers tot 18 jaar in Zuid-Kennemerland.

Dit betekent streven naar 95 thuiszitters (in Zuid-Kennemerland en IJmond) en 796 ongeoorloofd verzuimers tot 18 jaar (in Zuid-Kennemerland) in 2024.

Haarlem: Over 2018-2019 zijn er 49 thuiszitters (inclusief absoluut verzuim) en 633 ongeoorloofd verzuimers tot 18 jaar.

Dit betekent streven naar 44 thuiszitters en 570 ongeoorloofd verzuimers in 2024.

5. Bijlagen

- Bijlage I: Thuiszitterspact met ingang van 1 januari 2021 regio Zuid-Kennemerland en IJmond
- Bijlage II: Convenant Schoolverzuim met ingang van 1 januari 2021 regio Zuid-Kennemerland en IJmond